

14 DEC. 2001

# NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 2280/2001

## 1288

### Návrh

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

### na vydanie

zákona, ktorým sa upravujú podmienky držania psov

Predkladajú:

Igor	Presperin	v. r.
Vladimír	Bajan	v. r.
Peter	Kresák	v. r.
Rudolf	Bauer	v. r.
József	Kvarda	v. r.
Marián	Mesiarik	v. r.
Irena	Belohorská	v. r.
Ján	Sitek	v. r.
František	Šebej	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky  
**schvaľuje**  
návrh skupiny poslancov Národnej rady  
Slovenskej republiky na vydanie zákona,  
ktorým sa upravujú podmienky držania psov

**Bratislava december 2001**

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY  
II. volebné obdobie

Návrh

Z Á K O N

Z ..... 2001

ktorým sa upravujú podmienky držania psov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone :

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

**Predmet a pôsobnosť zákona**

- (1) Tento zákon upravuje niektoré podmienky držania psov.
- (2) Tento zákon sa nevzťahuje na služobných psov používaných podľa osobitných predpisov.<sup>1</sup>
- (3) Týmto zákonom nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov.<sup>2</sup>

§ 2

**Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto zákona sa rozumie:

a) zvláštnym psom pes

1. používaný súkromnými bezpečnostnými službami podľa osobitného zákona,<sup>3</sup>
2. používaný horskou službou,
3. používaný pri záchranných akciách,
4. poľovný,
5. ovčiarsky,
6. vodiaci,
7. počas výcviku alebo súťaže konanej podľa medzinárodného alebo národného skúšobného poriadku.

<sup>1</sup> Napríklad zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže, zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii, zákon č. 57/1998 Z. z. o Železničnej polícii v znení zákona č. 73/1998 Z. z., zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, zákon č. 180/1996 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov, zákon č. 255/1994 Z. z. o poľnej strážii.

<sup>2</sup> Napríklad zákon č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

<sup>3</sup> Zákon č. 379/1997 Z. z. o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností, o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (zákon o súkromných bezpečnostných službách) v znení zákona č. 225/2000 Z. z.

b) nebezpečným psom pes, ktorý pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane a krajnej núdzi,<sup>4</sup>

c) voľným pohybom psa pohyb psa bez vôdzky mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov. Za voľný pohyb psa sa nepovažuje pohyb zvláštneho psa bez vôdzky mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov, ak je na základe výcviku ovládaný osobou, ktorá ho vedie.

### § 3

#### Evidencia psov

(1) Každý pes držaný najmenej tri mesiace na území Slovenskej republiky podlieha evidencii psov (ďalej len „evidencia“). Vlastník psa je povinný každého psa staršieho ako šesť mesiacov prihlásiť do evidencie v mieste, kde sa pes prevažne nachádza.

(2) Evidenciu vedie obec.

(2) Do evidencie sa zapisuje:

- a) evidenčné číslo psa,
- b) tetovacie číslo alebo údaj o čipovaní psa, ak ho pes má,
- c) meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu vlastníka psa,
- d) umiestnenie chovného priestoru alebo zariadenia na chov, v ktorom sa pes na území obce zdržiava, ak sa umiestnenie nezhoduje s miestom trvalého pobytu vlastníka psa,
- e) skutočnosť, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane alebo krajnej núdzi<sup>4</sup>,
- f) úhyn psa,
- g) strata psa.

(3) Každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je vlastník psa povinný bezodkladne oznámiť obci, kde je pes evidovaný.

(4) Obec vydá vlastníkovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa (ďalej len „známka“). Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa a názov obce, kde je pes evidovaný. Známkou vlastníka psa preukazuje totožnosť psa.

(5) Znáмка je neprenosná na iného psa. Odcudzenie alebo stratu známky je vlastník psa povinný bezodkladne oznámiť obci, kde je pes evidovaný.

### § 4

#### Vodenie psa

(1) Vodiť psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá a zabraňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí.

<sup>4</sup> § 13 a 14 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

(2) Vodiť nebezpečného psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá spĺňa podmienky podľa odseku 1 a je staršia ako 15 rokov. Na verejnom priestranstve musí mať nebezpečný pes nasadený náhubok.

(3) Za psa vždy zodpovedá ten, kto ho vedie.

(4) Vlastník psa a ten, kto psa vedie je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu osobe, ktorú pes pohrýzol. Súčasne je povinný skutočnosť, že pes pohrýzol človeka; bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane alebo krajnej núdzi,<sup>4</sup> oznámiť obci, kde je pes evidovaný.

## § 5

### Vydávanie všeobecne záväzných nariadení obcami

(1) Obec môže všeobecne záväzným nariadením vymedziť miesta, kde je

- voľný pohyb psa povolený,
- voľný pohyb psa zakázaný,
- vstup so psom zakázaný.

(2) Miesta vymedzené podľa odseku 1 musia byť viditeľne označené.

## § 6

### Znečisťovanie verejných priestranstiev

(1) Ak pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, je ten, kto psa vedie, povinný výkaly bezprostredne odstrániť.

(2) Obec umiestni na miestach, kde je voľný pohyb psa povolený, kontajnery vhodné na zhromažďovanie výkalov a zabezpečí priebežné hygienické odstraňovanie ich obsahu. Na kontajneroch musí byť viditeľne označený účel ich použitia.

## § 7

### Priestupky

(1) Priestupku sa dopustí vlastník psa, ak:

- neprihlási psa do evidencie,
- umožní, aby psa viedla osoba, ktorá nespĺňa podmienky ustanovené v § 4 ods. 1 a 2,
- neohlási, že pes pohrýzol človeka, bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane alebo krajnej núdzi<sup>4</sup>,
- neoznami odcudzenie alebo stratu známky.

(2) Priestupku sa dopustí ten, kto psa vedie ak:

- neohlási svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu a meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu vlastníka psa osobe, ktorú pes pohrýzol,

- b) nezabránil tomu, aby by pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá,
- c) neohlási, že pes pohrýzol človeka, bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak nebol použitý v nutnej obrane alebo krajnej núdzi<sup>4</sup>,
- d) evidenčnou značkou nepreukáže totožnosť psa,
- e) nerešpektuje zákaz vstupu so psom.
- (3) Za priestupok podľa
- a) odseku 2 písm. d) a e) možno uložiť pokutu do 100 Sk,
- b) odseku 1 a odseku 2 písm. a) až c) možno uložiť pokutu do 1000 Sk.
- (4) Ak sa vlastník psa alebo ten, kto psa vedie dopustí priestupku opakovane, možno mu uložiť pokutu do výšky dvojnásobku pokút uvedených v odseku 3.
- (5) Priestupky podľa tohto zákona prejednáva obec.
- (6) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch<sup>5</sup>, ak tento zákon neustanovuje inak.

## § 8

### Prechodné ustanovenie

Obce sú povinné prispôbiť svoje evidencie tomuto zákonu do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

## § 9

### Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2002.

---

<sup>5</sup> Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

## Dôvodová správa Všeobecná časť

Dôvodom predloženia tohto návrhu zákona je upraviť podmienky bezkonfliktného spolužitia psa s človekom v spoločnosti. Pozitívne vplyvy spoločnej existencie psa a človeka, sú narušované negatívnymi javmi, najmä napadnutie človeka psom, znečisťovanie verejných priestranstiev psími výkalmi, obťažovanie obyvateľov nevyčvičenými, voľne pobežujúcimi psami, vyskakovanie psa na ľudí. K uvedeným skutočnostiam môžeme zaradiť aj neprimerané útoky strážnych psov na narušiteľov chránených objektov, keď namiesto zadržania narušiteľa došlo k jeho vážnemu pohrozeniu.

V uvedených prípadoch je za správanie sa psa zodpovedný jeho vlastník alebo osoba, ktorej zverí vedenie psa. V doterajších zákonných úpravách neboli jednoznačne stanovené pravidlá spolužitia človeka a psa v spoločnosti. Navrhovaný zákon má za cieľ vytvoriť podmienky pre pozitívny rozvoj spolužitia človeka a psa v spoločnosti, zvýšiť zodpovednosť vlastníkov za ich psov a zamedziť uvedeným negatívnym javom. Skutočnosti upravené Zákonom 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat, ktorý bol prijatý v súlade s právom EÚ, nie sú týmto zákonom menené.

Zákon vychádza z odborných stanovísk veterinárnych lekárov a kynológov, ktorí odmietajú globálnu definíciu nebezpečných plemien a presadzujú rovnaký prístup ku každému psovi bez ohľadu na to, ku ktorému plemenu patrí. Nebezpečným psom sa pes nenarodí, ale sa ním stáva v procese svojho vývoja a výchovy. Prirodzené vlastnosti niektorých plemien, ako je napríklad nízky prah vzrušivosti, musia byť ich chovateľmi a vlastníkami pri výchove a výcviku zohľadnené tak, aby nedochádzalo k skratovému agresívnemu chovaniu psov. Zákon používa pojem nebezpečný pes ako jednotlivec, zavádza evidenciu takýchto psov a osobitný prístup k nim vrátane konkrétnych obmedzení pri ich pohybe. V tejto súvislosti sa sprísňuje evidencia psov, ktorá existovala na miestnej úrovni aj doteraz, ale len z dôvodu platenia poplatkov za psov. Zákonnej evidencii bude podliehať každý pes vrátane krížencov a jej súčasťou bude aj evidencia nebezpečného správania sa konkrétnych jedincov.

Zákon upravuje voľný pohyb psov na verejných priestranstvách a definuje, kde a za akých podmienok môže byť voľný pohyb psov zakázaný. Ide hlavne o priestory, kde je predpoklad veľkého pohybu ľudí a z toho dôvodu je možné ich obťažovanie či ohrozenie psami. Obciam a mestám sa ponecháva možnosť v súlade s ústavou vymedziť priestory, kde je vstup so psom zakázaný, ale aj priestory, kde je voľný pohyb psov priamo dovolený.

Posilňuje sa ďalej zodpovednosť vlastníkov za znečistenie verejných priestranstiev psími výkalmi a zavádza sa povinnosť vlastníkov ich vhodným spôsobom odstrániť. Obciam a mestám sa ukladá povinnosť vytvoriť pre likvidáciu výkalov podmienky.

Zákon neobmedzuje Ústavou dané právo občana vlastniť zvieratá a teda aj psa, ale upravuje podmienky, za ktorých je to možné tak, aby neboli obmedzené práva iných občanov a neboli porušené európske normy ochrany zvierat. Zákon je v súlade s právom Európskej únie. Jednotlivé zákony niektorých krajín, ktoré vymedzujú plemenný princíp nebezpečných psov (napríklad SRN), sú v súčasnosti prehodnocované a prijímaný je švédsky model evidencie nebezpečných jedincov.

Zákon nebude mať dopad na štátny rozpočet.

## Osobitná časť

### K § 1

Návrh zákona upravuje podmienky držania psov a ich správania sa na verejných priestranstvách. Osobitne sa zaoberá kategóriou nebezpečných psov. Ich definícia je daná v § 2. Zákon upravuje najmä spôsob ich pohybu mimo uzatvoreného priestoru držiteľa alebo vlastníka. Služobné psy sú najmä pri výkone činnosti, na ktorú sú cvičené z pôsobnosti zákona vyčlenené.

### K § 2

Návrh zákona pre vlastnú potrebu vymedzuje niektoré pojmy.

Stanovuje osobitnú kategóriu zvláštnych psov, do ktorej sú zaradené psy súkromných bezpečnostných služieb, poľovné, ovčiarske, záchranárske, vodiace, horskej služby a psy počas výcviku alebo súťaže konanej podľa medzinárodného alebo národného skúšobného poriadku. Chovom a výcvikom služobných psov sa zaoberajú osobitné predpisy, najmä zákony o ozbrojených a bezpečnostných zložkách a ich interné predpisy.

Pojem nebezpečný pes je definovaný ako pes, ktorý už človeka pohrýzol bez toho, aby bol k tomu vyprovokovaný. Vyňaté sú aj situácie nutnej obrany a krajnej núdze (§§ 13 a 14 Trestného zákona), keď pes plní svoju nezastupiteľnú úlohu ochrany.

Voľný pohyb psov je vymedzený tak, že je to každý pohyb psa okrem prípadu, keď je tento vedený na vôdzke. Názory, ktoré presadzujú aj nasadený náhubok sú v rozpore s Európskou dohodou o ochrane zvierat. Pre presnejšie stanovenie podmienok je zároveň dané, že pes musí byť takto ovládateľný, t.j. ak tomu tak nie je, musí jeho majiteľ použiť ešte iný spôsob zabezpečenia. Voľným pohybom nie je ani pohyb zvláštneho psa bez vôdzky, ktorý je ovládaný psovodom. Z odbornej kynologickej praxe je známe, že pre psa s riadnym výcvikom je povel psovoda rovnakou, ak nie väčšou zábranou ako vôdzka.

### K § 3

Návrh rieši zákonnú úpravu evidencie psov, ktorá doteraz nebola legislatívne upravená, aj keď v praxi sa na miestnej úrovni realizovala z dôvodov platenia poplatkov za psov. Povinná evidencia je stanovená po šiestom mesiaci veku psa v mieste, kde je pes držaný. Skoršie záznamy nie sú vhodné z dôvodov možných zmien vlastníka, úhynu šteniat a pod. Príslušným miestom nie je napríklad trvalé bydlisko vlastníka, ale miesto, kde sa pes fyzicky prevažnú časť roka nachádza, kde je držaný. Obec alebo mesto je povinné vlastníkovi psa vydať evidenčnú známku, ktorou vlastník psa, resp. osoba, ktorá psa vedie preukazuje jeho totožnosť. Na známke okrem zaužívaného evidenčného čísla musí byť uvedená aj obec alebo mesto. Tento údaj je dôležitý pri zabehnutí psa do inej lokality, alebo pri evidencii nebezpečného psa sa vylúči zámena známky v inom meste.

Zákon pevne prisudzuje jednu známku konkrétnemu psovi, nie je možný jej prenos na iného psa.

Pre jednotnosť evidencie je zákonom presne stanovené, aké údaje musia byť do nej zapísané. Smerujú k jednoznačnej identifikácii každého psa a jeho vlastníka. Tento má za svoj majetok plnú zodpovednosť a preto musí byť jednoznačne určený. Dôležitou zapisovanou skutočnosťou je údaj o tom, že pes pohrýzol druhého človeka bez toho, aby bol k tomu vyprovokovaný alebo žeby bol sám napadnutý a bránil sa.

Týmto je teda jednoznačne zaznamenaný údaj o tom, že pes sa stal nebezpečným a vzťahujú sa naňho príslušné obmedzenia stanovené týmto zákonom. Zo záznamu sú vylúčené prípady, keď pes plnil svoju ochrannú funkciu a bránil vlastníka v prípade nutnej

obrany alebo krajnej núdze. To znamená, že aj psy nezaradené do kategórie služobných psov ak pri obrane majiteľa pohryzú útočníka, nie sú psami nebezpečnými. Je zrejmé, že pri posudzovaní takýchto skutočností môže byť ich rôzny výklad. Presnejšia definícia však možná nie je a pravdepodobne v spornom prípade bude tento riešiť polícia a jej vyšetrovateľ. Prísnejšia úprava by bola v rozpore s jedným zo základných dôvodov, prečo ľudia žijú v spoločenstve so psami, a to je ochrana.

Zákon ďalej stanovuje povinnosť vlastníka psa všetky zmeny údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, ohlásiť príslušnému úradu. Tým je daná aj jeho povinnosť oznámiť pohryzenie človeka jeho psom.

#### K § 4

Zákon upravuje vedenie psa mimo chovný priestor, resp. uzatvorený priestor vlastníka. Psa môže viesť len spôsobilá osoba, ktorá má dostatočné fyzické a psychické predpoklady na jeho zvládnutie. Zákon stanovuje povinnosť osoby, ktorá psa vedie zabrániť akémukoľvek konaniu psa, ktoré by mohlo poškodiť zdravie alebo majetok iných osôb, prírodu alebo životné prostredie. Vlastník psa preto musí zväžiť, komu zverí vedenie psa. Nie je tu vylúčené, aby psa viedlo aj dieťa, pretože malého psa zvládne aj desaťročné dieťa. Naopak, mohutného psa o hmotnosti vyše 50 kg pravdepodobne dieťa nezvládne.

Zodpovednosť za psa je daná vždy osobe, ktorá ho vedie.

Oveľa prísnejšia je úprava pri vedení nebezpečného psa, teda toho, ktorý už pohryzol človeka. Tu je daná aj veková hranica 15 rokov, ktorá je aj hranicou pre trestno-právnu zodpovednosť. Navyše je pre týchto nebezpečných psov daná povinnosť mať na verejnom priestranstve vždy nasadený náhubok, ktorý aj pri prípadnom vytrhnutí sa psa zabráni pohyzeniu.

#### K § 5

Zákon dáva obciam a mestám možnosť prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia stanoviť na svojom území miesta, kde je vstup so psom zakázaný. Sú to najmä detské parky, ihriská, sady a pod. Keďže nie je možné zákonom postihnúť všetky miestne podmienky a špecifiká, je táto úprava ponechaná na mestá a obce.

Obec je povinná priestory so zákazom vstupu psov viditeľne označiť.

#### K § 6

Zákon stanovuje povinnosť osobe, ktorá psa vedie odstrániť znečistenie verejného priestranstva výkalmi vedeným psom. Výkaly nie je možné vhadzovať do verejných odpadkových košov.

Na druhej strane má obec alebo mesto povinnosť zabezpečiť a označiť kontajnery a ich vyprázdňovanie za týmto účelom, a to na miestach, kde je voľný pohyb psov povolený. Je na obci, aby zväžila a vysledovala mieru znečistenia v jednotlivých lokalitách a primerane tomu rozmiestnila kontajnery.

#### K § 7

Pre zabezpečenie dodržiavania zákona sú stanovené aj postihy za jeho nedodržiavanie. Ako priestupok vlastníka psa je definované držanie psa bez evidencie, neprihlásenie psa do evidencie v mieste, kde je držaný, umožnenie vedenia psa inej osobe v rozpore s týmto zákonom. Ďalej je upravené ako priestupok neohlásenie svojho mena a adresy osobe, ktorú pes ohŕažoval, spôsobil jej škodu alebo jej ublížil na zdraví.



K priestupkom sa radí aj neohlásenie pohryzenia človeka príslušnému evidenčnému miestu a nezabezpečenie psa tak, aby nedošlo k obťažovaniu iných ľudí. Za tieto priestupky môže byť uložená pokuta až do výšky 1000,- Sk. Pokutu do 100,- Sk možno uložiť za nepreukázanie sa evidenčnou známku pri kontrole, za neohlásenie straty alebo odcudzenia evidenčnej známky a porušenie zákazu vstupu so psom.

#### **K § 8**

Obce a mestá nemajú jednotnú evidenciu psov. Predpisuje im ju až tento zákon. Na realizáciu potrebných zmien sa obciam a mestám ponecháva lehota pol roka. Vzhľadom na nenáročnosť stanovených opatrení je primeraná. Prostriedky na realizáciu majú obce a mestá k dispozícii z vybraných poplatkov za psov.

#### **K § 9**

Účinnosť zákona je stanovená od 1.4.2002. Neskoršia účinnosť nie je vhodná, pretože zmena správania sa majiteľov psov je potrebné v čo najkratšom čase.

## **DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI**

návrhu zákona s právom Európskej únie

1. **Navrhovateľ zákona:**  
Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
2. **Názov návrhu zákona:**  
Zákon, ktorým sa upravujú podmienky držania psov.
3. **V práve Európskej únie problematika návrhu zákona nie je upravená**
4. **Návrh zákona svojou problematikou:**  
Nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a svojou problematikou nepatrí ani medzi priority odporúčané v Bielej knihe.
5. **Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona:**  
Problematika návrhu zákona nie je právnymi normami Európskej únie upravená.
6. **Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou normou Európskej únie:**  
Stupeň kompatibility sa neurčuje.